

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 29.5.2008 г.
СОМ(2008) 327 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

**Годишен доклад на Комисията
относно Гаранционния фонд и неговото управление през 2007 г**

{SEC(2008)1938}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

**Годишен доклад на Комисията
относно Гаранционния фонд и неговото управление през 2007 г**

{SEC(2008)1938}

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Правно основание	4
2.	Състояние на Фонда към 31 декември 2007 г.	5
2.1	Финансов анализ	5
2.2	Счетоводно представяне.....	6
2.3	Неконсолидиран финансов отчет на Гаранционния фонд към 31 декември 2007 г.	7
2.3.1	Счетоводен баланс на Фонда преди консолидирането	8
2.3.2	Отчет за икономическия резултат на Гаранционния фонд преди консолидирането	11
3.	Плащания от или към Фонда	13
3.1.	Правно основание за плащания към Гаранционния фонд от общия бюджет	13
3.2.	Плащания от или към общия бюджет през финансовата година	13
3.3.	Лихви от инвестирането на ликвидните активи на Фонда.....	13
3.4.	Възстановяване на суми от просрочващи длъжници	15
4.	Задължения на Фонда	15
4.1.	Просрочени плащания	15
4.2.	Възнаграждение на ЕИБ.....	15

1. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Регламент (ЕО, Евратом) № 2728/94 на Съвета от 31 октомври 1994 г. („Регламентът“) учреди Гаранционен фонд за външни дейности („Фонда“), чиито ресурси се използват за изплащане на суми на кредитори на Общността в случай на просрочване на плащания от получатели на заеми, предоставени или гарантирани от Общността (ОВ L 293, 12.11.1994 г., стр. 1). Регламентът беше изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1149/99 на Съвета от 25 май 1999 г. (ОВ L 139, 2.6.1999 г., стр. 1), Регламент (ЕО, Евратом) № 2273/2004 на Съвета от 22 декември 2004 г. (ОВ L 396, 31.12.2004 г., стр. 28) и последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 89/2007 на Съвета от 30 януари 2007 г. (ОВ L 22, 31.1.2007 г., стр. 1) („измененият Регламент“). В съответствие с член 6 от Регламента, Комисията е поверила финансовото управление на Фонда на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) по силата на споразумение, сключено между Общността и ЕИБ на 23 ноември 1994 г. в Брюксел и на 25 ноември 1994 г. в Люксембург („Споразумението“).

Съгласно член 8.2 от Споразумението, до 1 март всяка година Банката трябва да изпраща на Комисията годишен доклад относно състоянието на Фонда и неговото управление, включващ отчет за приходите и разходите, „отчет за финансовите резултати“ и финансовия отчет на Фонда за предходната година, „отчет за финансовото състояние на Фонда“. Повече подробности от доклада за 2007 г. година могат да се намерят в раздел 2 на работния документ на Комисията („Приложението“)¹.

В допълнение, член 7 от изменения Регламент изисква от Комисията да изпраща до Европейския парламент, Съвета и Сметната палата доклад за състоянието на Фонда и неговото управление за всяка финансова година до 31 май на следващата година.

---

¹ SEC(2007)

2. СЪСТОЯНИЕ НА ФОНДА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2007 Г.

2.1 Финансов анализ

Състоянието на Фонда е представено съгласно Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) в края на финансовата 2007 година. Фондът възлиза на 1 152 973 945,02 EUR (вж. раздел 3 от приложението: Отчет за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2007 г., предоставен от ЕИБ). Това е сумата, от учредяването на Фонда, на всички:

бюджетни плащания към Фонда;	+ 2 799 914 500,00 EUR
последователни годишни нетни резултати;	+ 628 715 763,42 EUR
събиране на суми, платени от Фонда за просрочени плащания;	+ 575 673 913,77 EUR
минус такси за управление на ЕИБ, съответстващи на плащанията, които трябва да се направят през 2008 г.;	- 678 951,39 EUR
получени комисиони за забавено събиране на суми през 2002 г.;	+ 5 090 662,91 EUR
корекции, дължащи се на прилагането на МСФО при оценката на портфейла на Фонда (вж. точка „Резерви“ от частта „Пасиви“ на счетоводния баланс на Гаранционния фонд в раздел 3 от приложението);	- 3 627 413,49 EUR
минус плащания от ресурсите на Фонда;	- 477 860 856,19 EUR
последователни възстановявания към бюджета на излишъка във Фонда;	- 1 775 870 000,00 EUR
минус възстановяването към бюджета през 2005 г., представляващо 9 % от неприключилите операции към 1 май 2004 г., отпуснати на десетте нови държави-членки (вж. в раздел 1 от изменението на регламента на Фонда от 2004 г.);	- 338 831 402,07 EUR
минус възстановяването към бюджета през 2007 г., представляващо 9 % от неприключилите операции към 1 януари 2007 г., отпуснати на България и Румъния (вж. в раздел 1 от изменението на	- 260 940 124,72 EUR

регламента на Фонда от 2004 г.);	
Състояние на Фонда към 31 декември 2007 г.	1 152 973 945,02 EUR

След приспадане на натрупаните задължения в размер на 708 901,39 EUR, от които 678 951,39 EUR такси за управление (възнаграждение на ЕИБ), както и приспадане на 125 750 000,00 EUR, съответстващи на установения през 2007 г. излишък за бюджета за 2008 г.², общата сума на нетния счетоводен баланс на Фонда (ресурсите на Фонда) към 31 декември 2007 г. възлиза на 1 026 515 043,63 EUR.

Член 3 от изменения регламент³ изисква Фондът да достигне подходящо ниво (целева стойност), определено на 9 % от общите неприключени капиталови пасиви, произтичащи от всяка операция, увеличени с неплатените дължими лихви.

Следователно, неприключилите операции по отпускане и гарантиране на заеми в полза на трети страни плюс натрупаните лихви към 31 декември 2007 г. възлизаха на 12 427 584 330,13 EUR, от които 125 845 866,67 EUR представляваха натрупани лихви. Съотношението между ресурсите на Фонда, възлизащи на 1 026 515 043,63 EUR и общите неприключени капиталови пасиви по смисъла на изменения регламент, беше 8,26 %. Тъй като това е по-ниско от целевата стойност от 9 % от общата гарантирана неприключена сума (закръглена на 1 118,48 милиона EUR), през 2007 г. трябва да се направи плащане от общия бюджет на Европейския съюз към Фонда, както е предвидено в член 2, параграф 2 от изменения Регламент. Сумата, която трябва да бъде отразена през 2008 г. като излишък в предварителния проектобюджет за 2009 г., е 91 960 000,00 EUR.

Към 31 декември 2006 г., неприключилите операции по отпускане и гарантиране на заеми плюс натрупаните лихви по заеми в полза на България и Румъния възлизаха на 2 899 334 719,06 EUR. С присъединяването на тези държави към Европейския съюз на 1 януари 2007 г., сумата от 260 940 124,72 EUR беше върната в бюджета на 14 февруари 2007 г., след изменението на регламента.

2.2 Счетоводно представяне

Тъй като Комисията реши да представя счетоводната си отчетност съгласно новите счетоводни правила, вдъхновени от принципите на МССПС/ МСФО, неконсолидираните финансови отчети на Фонда са изготвени съгласно тези принципи, както е обяснено в приложението.

² Сумата от 125 750 000,00 EUR бе изплатена на 31 януари 2008 г. към общия бюджет на Европейския съюз, както е предвидено в член 2, трети параграф от изменения регламент.

³ Съгласно изменения регламент операции, свързани с присъединяващите се страни, които се финансират от Фонда, ще продължат да се ползват от гаранцията на Общността след датата на присъединяването им. Само че, считано от тази дата, те престават да бъдат външни дейности за Общностите и вече не се финансират от Фонда, а директно от общия бюджет на Европейския съюз.

2.3 Неконсолидиран финансов отчет на Гаранционния фонд към 31 декември 2007 г.

Общата сума на неконсолидирания счетоводен баланс е 1 153 957 868,29 EUR. Това включва общия размер на Фонда, плюс просрочените задължения, покрити от Фонда, натрупаните лихви върху просрочените плащания и други счетоводни натрупвания, за да се изготви пълен набор от финансови отчети на Фонда към края на годината, които да бъдат консолидирани в консолидирания счетоводен баланс на ЕС.

Основните промени в представянето на отчетите са обяснени в бележките, за да се изравнят цифрите с финансовия отчет на ЕИБ, представен в приложението (параграф 3.2).

2.3.1 Счетоводен баланс на Фонда преди консолидирането

Счетоводен баланс: Активи (EUR)	2007 г.	2006 г.
Текущи активи		
Краткосрочни вземания	983 923,27	1 099 797,60
Други	983 923,27	1 099 797,60
Краткосрочни инвестиции	903 713 224,50	939 964 332,03
AFS портфейл — стойност	893 521 021,50	909 631 292,30
AFS портфейл — актюерска разлика	-5 928 251,48	-7 298 412,75
AFS портфейл — корекции по справедливата стойност	-3 895 732,16	14 654 734,60
AFS портфейл — натрупвания	20 016 186,64	22 976 717,60
AFS портфейл — обезценка		
Парични средства и парични еквиваленти	249 260 720,52	439 733 359,86
Текущи сметки	1 232 834,25	1 158 007,44
Краткосрочни депозити — номинал	246 600 000,00	436 500 000,00
Натрупана лихва върху краткосрочни депозити	1 427 886,27	2 075 352,42
Други парични еквиваленти — стойност		
Натрупани лихви върху други парични еквиваленти		
Общо текущи активи	1 153 957 868,29	1 380 797 489,49
ОБЩО	1 153 957 868,29	1 380 797 489,49

<u>Счетоводен баланс: Задължения (EUR)</u>	2007 г.	2006 г.
А. СОБСТВЕН КАПИТАЛ		
Капитал (гаранционен фонд)	424 272 973,21	685 213 097,93
<i>Плащания от бюджета</i>	390 982 973,21	559 463 097,93
<i>(излишък, платим към бюджета)</i>	33 290 000,00	125 750 000,00
Резерви	-3 627 413,49	14 996 561,86
Прилагане за първи път — резерв по справедлива стойност	268 318,67	341 827,26
Промяна на справедливата стойност на активите на AFS	-3 895 732,16	14 654 734,60
Натрупан излишък / дефицит	679 821 791,09	627 856 153,68
Начално салдо	679 821 791,09	627 856 153,68
Икономически резултат за годината	52 761 227,92	51 965 637,41
Общо собствен капитал	1 153 228 578,73	1 380 031 450,88
Б. ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ		
Задължения	729 28956	766,038.61
Други	729 289,56	766 038,61
Общо текущи задължения		766 038,61
ОБЩО	1 153 957 868,29	1 380 797 489,49

Бележки към счетоводния баланс:

- „Краткосрочни вземания Други” се отнася до сумите на предявените искове към Фонда. Тази сума включва капитала, лихвите и санкциите, дължими на бюджета на Общността след интервенцията на Фонда при активирането на гаранция.
- Разликата в „натрупания излишък” в собствения капитал, сравнена с финансовата позиция на Фонда, представена в параграф 3.3 от приложението, е обяснена от последователните възстановявания в полза на Фонда на предявените искове и наложените санкции.
- „Задължения Други” през 2007 г. включват комисионата за управление на ЕИБ, таксите за одит, натрупаните такси за одит при приключване на счетоводната отчетност и натрупаните такси за възстановяване, дължими на ЕИБ след изплащане на наказателните такси, дължими на Фонда.

2.3.2 Отчет за икономическия резултат на Гаранционния фонд преди консолидирането

Гаранционен фонд — консолидиран отчет за икономическия резултат (EUR)	2007 г.	2006 г.
Приходи от финансови операции	53 711 135,24	52 981 320,04
Лихвени приходи		
Приходи от лихви от парични средства и парични еквиваленти	10 018 308,25	11 443 127,48
Приходи от лихви от активи на AFS	40 792 525,60	41 538 192,56
Други лихвени приходи		
Постъпления от обмен на чужда валута		
Реализирана печалба от продажба на активи на AFS	2 900 301,39	
Сторно на загуба от обезценка на активи на AFS		
Други финансови приходи		
Разходи от финансови операции	-949 907,32	-1 015 682,63
Разходи за лихви		
Разходи за лихви върху парични средства и парични еквиваленти		
Загуби при обмяна на валута	-115 874,33	-128 000,52
Реализирана загуба от продажба на активи на AFS		
Загуба от обезценка на активи на AFS		
Други финансови разходи	-834 032,99	-887 682,11
От които: такси за управление	-835 014,05	-714 719,38
ИЗЛИШЪК ОТ НЕОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ	52 761 227,92	51 965 637,41
ИЗЛИШЪК ОТ ОБИЧАЙНИ ДЕЙНОСТИ		
Извънредни приходи		
Извънредни загуби		

ИЗЛИШЪК ОТ ИЗВЪНРЕДНИ ПОЗИЦИИ		
ИКОНОМИЧЕСКИ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	52 761 227,92	51 965 637,41

Бележка към неконсолидирания отчет за икономическия резултат:

„Други финансови разходи“ включва комисионата за управление на ЕИБ, таксите за одит, натрупаните такси за одит при приключване на счетоводната отчетност и натрупаните такси за възстановяване, дължими на ЕИБ след изплащане на наказателните такси, дължими на Фонда.

3. ПЛАЩАНИЯ ОТ ИЛИ КЪМ ФОНДА

3.1. Правно основание за плащания към Гаранционния фонд от общия бюджет

В съответствие с изменения Регламент №2728/94 провизирането на Гаранционния фонд („Фонда“) се осъществява по ново правило за провизиите. В този контекст едно от основните предимства на системата е нейната простота и сигурността, която тя дава по отношение на бюджетните нужди, тъй като всички видове обхванати операции (ЕИБ, МФП, заеми от Евратом) са известни и се подчиняват на едно и също правило при изчисляването на целевата стойност от 9 % от размера на непогасените отпуснати заеми и гаранции по заеми.

Съгласно Междуйнституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина и доброто финансово управление⁴, наличната сума за финансиране на Фонда ще бъде предоставена чрез бюджетен ред в позиция 4 („Външни връзки“).

3.2. Плащания от или към общия бюджет през финансовата година

На 30 януари 2007 г. Съветът прие изменение в Регламент № 2728/94. Основната цел на това изменение е да се подобри ефективността на използване на бюджетните средства чрез провизиране на Фонда въз основа на наблюдаваните суми на непогасените гарантирани заеми.

Въз основа на неприключените гарантирани операции към 31.12.2006 г. (11 025,07 млн. EUR), съответстващата на излишъка за 2006 г. сума от 125,75 милиона EUR бе вписана през 2007 г. в специална позиция в отчета за приходите в общия бюджет на Европейския съюз за 2008 година. Тази сума бе платена с една транзакция от Фонда към бюджета на 31.1.2008 г. Този излишък е извънреден, тъй като той се обяснява основно с прилагането за първи път на новия механизъм за провизиране, при който се вземат предвид ефективно изплатените през предходната година заеми.

3.3. Лихви от инвестирането на ликвидните активи на Фонда

Ликвидните активи на Фонда се инвестират в съответствие с принципите за управление, изложени в приложението към споразумението между Общността и ЕИБ от 23/25 ноември 1994 г., изменено с допълнителното споразумение № 1 от 17/23 септември 1996 г. и допълнителното споразумение № 2 от 26 април/8 май 2002 г. Една трета от Фонда трябва да се инвестира в краткосрочни

---

⁴ ОВ С139, 14.6.2006 г., стр. 1.

инвестиции (до една година). Тези инвестиции включват ценни книжа с променлива доходност, независимо от техния падеж и ценни книжа с фиксирана доходност с най-много една година, оставаща до падежа, независимо от първоначалния им срок до падежа. Това се дължи на факта, че в края на периода на живот на ценните книжа с фиксирана доходност се възвръща 100 % от номиналната им стойност, докато ценните книжа с променлива доходност могат да бъдат продадени по всяко време на цена, доближаваща 100 %, независимо от оставащия до падежа им срок. За да се поддържа баланс между различните инструменти, осигуряващи необходимата ликвидност, най-малко 18 % (съответстващи на удвоения процент на провизиране на Фонда) се държат в парични инвестиции, в частност — банкови депозити.

В края на 2007 г. бе достигната целевата структура на портфейла, както е доуточнена през 2005 г., т.е. равномерно разпределение на инвестициите между сроковете до падежа от 2 и 10 години.

През 2007 г. общата възвръщаемост на портфейла достигна 3,099 %.

Резултатите на портфейла бяха малко по-ниски от еталона за тях (за повече подробности, вж. параграф 1.5 от приложението „Резултати“). В края на 2007 г. резултатите бяха по-ниски от еталона с 16,5 базови пункта. Тези резултати се обясняват с влиянието на кризата с т.нар. „рискови кредити“, която причини силно увеличение на пазарната волатилност и, което е по-важно, значително разширяване на кредитните спредове, имащи отрицателно въздействие върху резултатите на портфейла на Гаранционния фонд спрямо еталона. По-ниските от еталона резултати на Фонда са особено слаби през юли и ноември 2007 г., когато кризата с рисковите кредити се отрази на инвестициите в облигационните пазари на Източна Европа и обезпечени облигации, които не са включени в индекса-еталон. През декември 2007 г. по-добрите резултати от тези на индекса-еталон доведоха до частична корекция на по-слабите резултати.

Списъкът на банките, които имат право да приемат депозити, е договорен между Комисията и ЕИБ. Първоначалният списък редовно се преразглежда като се вземат предвид последните промени в рейтингите на банките. Всички те имат Moody's рейтинг най-малко A1 за дългосрочните и P1 за краткосрочните инвестиции или еквивалентен рейтинг на Standard & Poog или на Fitch. Направените при тях инвестиции се управляват от правила, за да се осигури конкурентна доходност и да се избегне концентрацията на рискове.

През 2007 г. приходите от лихви от парични средства и парични еквиваленти по текущите сметки и ценните книжа на Фонда възлизаха на 53 711 135,24 EUR, разбити, както следва:

- От депозити и текущи сметки: 10 018 308,25 EUR; това е състоянието към 31 декември 2007 г., включващо получени лихви по банкови депозити от 10 614 035,07 EUR и промени в натрупаните лихви от 647 466,15 EUR през 2006 г. Текущите сметки възлизаха на 51 739,33 EUR, включващи начислените лихви по текущи сметки.

- От портфейл от ценни книжа: 40 792 525,60 EUR; тази сума включва 44 712 208,37 EUR лихви по ценни книжа и промени в начислените лихви (2 960 531,24 EUR) към 31 декември 2007 г. Лихвите по ценни книжа се генерират от инвестиции, осъществени под формата на ценни книжа в съответствие с инвестиционните принципи, изложени в споразумението, даващо мандат на ЕИБ да управлява ликвидните активи на Фонда. От тази цифра, обаче, трябва да се извадят 959 151,53 EUR, вписани през годината като разликата между първоначалната цена и цената при погасяване, разделена *pro rata temporis* през оставащия живот на държаните ценни книжа (съответстваща на спреда на премията или отстъпката, вписани в отчета за приходите и разходите).

Получените лихви се вписват в резултатите за финансовата година.

3.4. Възстановяване на суми от просрочващи длъжници

През 2007 г. не са възстановявани суми. Сумата от 1 448 433,44 USD, свързана с неплатени наказателни лихви, предстои да бъде възстановена от Фонда.

4. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ФОНДА

4.1. Просрочени плащания

От Фонда не са изисквани суми за просрочени плащания през 2007 г.

4.2. Възнаграждение на ЕИБ

Второто допълнително споразумение към споразумението, подписано на 26 април и 8 май 2002 г. постановява възнаграждението на Банката да се определя, като към всеки транш от активите на Фонда се прилагат прогресивно намаляващите годишни ставки на комисиони, които се отнасят до тях съответно. Това възнаграждение се изчислява на базата на средните активи на Фонда.

Възнаграждението на Банката за 2007 г. беше фиксирано на 678 951,39 EUR и беше вписано в отчета за приходите и разходите и като текущи задължения (пасиви) в счетоводния баланс. Възнаграждението беше изплатено на ЕИБ през февруари 2008 г.